

معرفی مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی (۴) ساختار تحقیقات

مقدمه

به منظور پاسخ‌گویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در زمینه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره‌های تحصیلی ابتدایی، راهنمایی، متوسطه و پیش‌دانشگاهی و ارتقای سطح کیفی آنها، مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی، وابسته به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، براساس مجوزهای ۲۲/۶۰۸۵ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۸ و ۲۲/۱۵۱۴ مورخ ۱۳۷۹/۸/۲۹ شورای گسترش آموزش عالی و در قالب دو پژوهشکده "۱- برنامه‌ریزی درسی ۲- ارزشیابی و نوآوری‌های آموزشی" از دی‌ماه سال ۱۳۷۹ تأسیس شده است.

این مقدمه و بخش اول نظام تحقیقات (که در ادامه این نوشتار آمده است) براساس اساسنامه مصوب مورخ ۱۳۸۰/۸/۲۶ شورای گسترش آموزش عالی تنظیم گردیده است.

بخش اول - ساختار:

اهداف:

- ۱- توسعه و گسترش پژوهش در زمینه‌های برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره‌های تحصیلی ابتدایی، راهنمایی، متوسطه و پیش‌دانشگاهی،
- ۲- زمینه‌سازی مناسب برای ارتقای سطح کیفی برنامه‌های آموزشی و درسی دوره‌های تحصیلی فوق و تولید انواع رسانه‌های آموزشی مرتبط،
- ۳- همکاری پژوهشی با مؤسسات آموزشی و پژوهشی کشور در زمینه موارد مذکور.

وظایف:

- ۱- بررسی و شناسایی نیازهای پژوهشی کشور در زمینه موارد فوق،
- ۲- انجام طرح‌های پژوهشی بنیادی و کاربردی برای بهبود کیفی برنامه‌های آموزشی و درسی،
- ۳- پژوهش در محتوای برنامه‌های آموزشی و درسی دوره‌های مختلف تحصیلی با توجه به نیاز کشور و توانایی و خصوصیات روانی دانش‌آموزان،
- ۴- تبیین اهداف دوره‌های تحصیلی و ارائه طرح‌های لازم برای نوآوری در روش‌های آموزشی و پژوهشی،
- ۵- بررسی تطبیقی برنامه‌های درسی نظام‌های مختلف، نظریه‌ها، رویکردها و روش‌های برنامه‌ریزی درسی به منظور تدوین مناسب‌ترین برنامه هماهنگ با نظام فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی کشور و پیشنهاد آن به سازمان،
- ۶- تهیه و اجرای طرح‌های آزمایشی و ارائه نتایج آن به سازمان، به منظور ارزشیابی کارایی و اثربخشی برنامه‌های درسی و روش‌های یاددهی-یادگیری،
- ۷- ارزیابی کارایی و اثربخشی طرح‌های آزمایشی اجرا شده و ارائه نتایج آن به سازمان،
- ۸- ارزشیابی برنامه‌های تحصیلی و ارائه نتایج آن به سازمان،

۹- پژوهش در زمینه ارزشیابی تحصیلی و ارائه نتایج آن به سازمان،

۱۰- انتشار نشریات علمی- پژوهشی مرتبط با وظایف مؤسسه در چارچوب قوانین و مقررات

مربوط،

۱۱- تشکیل دوره‌های آموزشی کوتاه مدت در زمینه‌های علمی- پژوهشی و تخصصی مورد نیاز

موسسه و سازمان،

۱۲- برگزاری دوره‌ها، همایش‌ها و کارگاه‌های علمی و تخصصی در زمینه‌های مذکور در چارچوب

مقررات و ضوابط،

این مؤسسه از تاریخ تصویب اساسنامه دارای شخصیت حقوقی مستقل و از نظر سازمانی وابسته

به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

ارکان مؤسسه:

الف - هیئت امنا:

اعضای هیئت امنای مؤسسه عبارت اند از:

۱- وزیر آموزش و پرورش (رئیس هیئت امنا)،

۲- نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،

۳- نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور،

۴- رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی،

۵- دو‌الی چهار نفر از شخصیت‌های علمی، فرهنگی، محلی- اجتماعی و یا کشوری که نقش مؤثری

در توسعه و پیشرفت مؤسسه داشته باشند،

۶- رئیس مؤسسه (دبیر هیئت امنا)

ب - رئیس مؤسسه

ج- شورای مؤسسه

ضوابط انتخاب اعضای هیئت امنا:

- ۱- حداقل دو نفر از شخصیت‌های مذکور در بند (۵) باید از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور باشند.
- ۲- اعضای بند (۵) به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش، تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و حکم وزیر آموزش و پرورش برای مدت ۴ سال منصوب می‌شوند و در یک زمان، حداکثر می‌توانند عضو دو هیئت امنا باشند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

وظایف و اختیارات هیئت امنا:

- ۱- تدوین و تصویب آئین نامه داخلی هیئت امنا،
- ۲- تصویب سازمان اداری مؤسسه براساس ضوابط و مقررات مربوط،
- ۳- بررسی و تصویب بودجه مؤسسه که از طرف رئیس مؤسسه پیشنهاد می‌شود،
- ۴- تصویب بودجه تفصیلی مؤسسه،
- ۵- تصویب حساب‌ها و ترازنامه سالانه مؤسسه،
- ۶- تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط،
- ۷- تصویب آیین نامه‌های مالی و معاملاتی مؤسسه در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط،
- ۸- کوشش برای جلب کمک‌های بخش غیر دولتی و عواید محلی؛ اعم از نقدی، تجهیزاتی و ساختمانی، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط،
- ۹- تعیین میزان پرداخت حق التحقیق، حق التدریس، حق ترجمه، حق التألیف و نظایر آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط،
- ۱۰- بررسی و تأیید سیاست‌ها، اهداف و خط‌مشی‌های علمی و حدود فعالیت‌های مؤسسه و ارائه آن به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،
- ۱۱- بررسی گزارش عملکرد سالانه مؤسسه که از طرف رئیس مؤسسه ارائه می‌شود.

ب- رئیس مؤسسه:

رئیس مؤسسه نماینده قانونی مؤسسه نزد مراجع حقیقی و حقوقی می باشد و از بین اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی کشور با پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش، تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و حکم وزیر آموزش و پرورش منصوب می شود.

وظایف و اختیارات رئیس:

- ۱- اداره و هدایت امور مؤسسه و نظارت بر حسن اجرای کلیه فعالیت های آن در چارچوب اساسنامه، ضوابط و مقررات مربوط،
- ۲- پیشنهاد تشکیلات مؤسسه به هیئت امناء برای تصویب،
- ۳- صدور احکام مدیران مؤسسه بر اساس تشکیلات مصوب،
- ۴- امضای قراردادها و اسناد مالی و اداری در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب،
- ۵- تنظیم بودجه سالانه و تفصیلی و پیشنهاد آن به هیئت امناء برای تصویب،
- ۶- تنظیم برنامه سالانه و پنج ساله و پیشنهاد آن به هیئت امناء برای تصویب،
- ۷- ارسال صورت جلسات هیئت امناء مؤسسه به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نیز سازمان متبوع،
- ۸- ارائه گزارش عملکرد سالانه مؤسسه به هیئت امناء و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان متبوع،
- ۹- پیشنهاد آیین نامه مالی و معاملاتی مؤسسه به هیئت امناء برای تصویب.

ج- شورای مؤسسه:

ترکیب شورا عبارت است از:

- ۱- رئیس مؤسسه (رئیس شورا)،
- ۲- معاون پژوهشی مؤسسه (دبیر شورا)،

۳- رؤسای پژوهشکده‌ها،

۴- دو‌الی پنج نفر از اعضای هیئت علمی.

ضوابط انتخاب اعضای شورای مؤسسه:

- ۱- حداقل دو نفر از اعضای بند (۴) باید از میان پژوهشگران و صاحب نظران خارج از مؤسسه، با پیشنهاد رئیس مؤسسه و تأیید معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب شوند.
- ۲- اعضای بندهای (۲)، (۳) و (۴) با حکم رئیس مؤسسه منصوب می‌شوند.
- ۳- اعضای بند (۴) برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

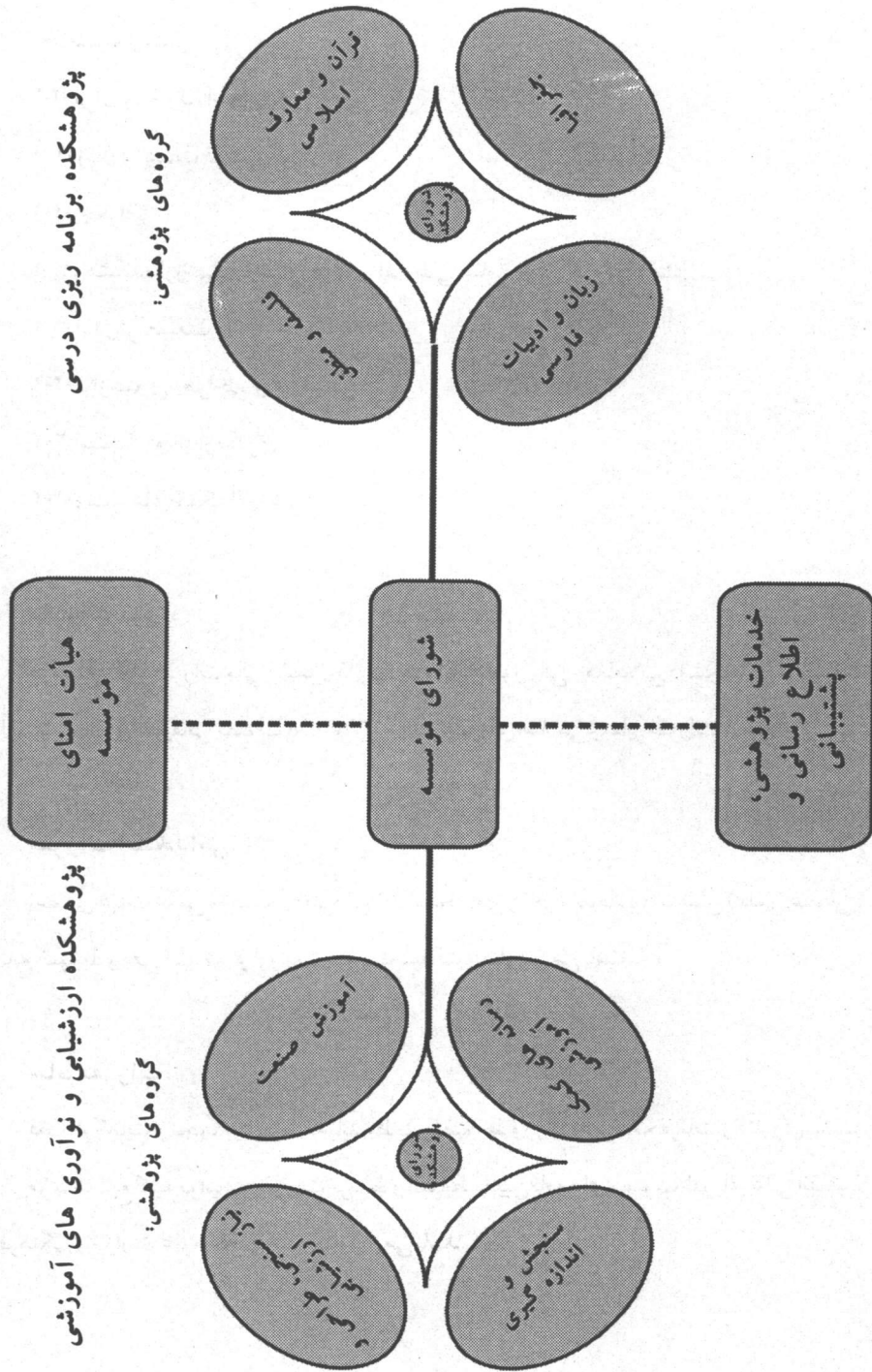
وظایف و اختیارات شورای مؤسسه:

- ۱- تصویب طرح‌ها و برنامه‌های پژوهشی،
- ۲- نظارت بر کیفیت و حسن اجرای طرح‌های پژوهشی،
- ۳- نظارت بر انتشار نشریه‌های پژوهشی،
- ۴- بررسی نیازهای تجهیزاتی، انتشاراتی و پژوهشی مؤسسه،
- ۵- تعیین خط مشی مؤسسه برای ارتباط علمی با سایر مراکز آموزشی-پژوهشی، طبق ضوابط و مقررات کشور،
- ۶- ارزیابی نتایج فعالیت‌های پژوهشی،
- ۷- بررسی و تصویب سفرهای علمی کوتاه مدت و بلندمدت.

تشکیلات مؤسسه:

- مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی دارای دو پژوهشکده و هشت گروه پژوهشی به شرح زیر است: (نمودار شماره ۱).
- ۱- پژوهشکده برنامه‌ریزی درسی شامل چهار گروه پژوهشی:

نمودار ۱ - تشکیلات مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی (با گروه‌های پژوهشی مصوب)

۱-۱- فلسفه و منطق

۱-۲- قرآن و معارف اسلامی

۱-۳- زبان و ادبیات فارسی

۱-۴- جغرافیا

۲- پژوهشکده ارزشیابی و نوآوری های آموزشی شامل چهار گروه پژوهشی:

۱-۲- آموزش صنعت

۲-۲- نیازسنجی، طراحی و ارزشیابی

۳-۲- سنجش و اندازه گیری

۴-۲- رسانه های کمک آموزشی

مقررات مالی:

مؤسسه از نظر مقررات مالی مشمول قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۸ مجلس شورای اسلامی و سایر مقررات مربوط می باشد.

مقررات استخدامی:

اعضای هیئت علمی مؤسسه از نظر مقررات استخدامی و نحوه انتخاب و گزینش (علمی عمومی) تابع ضوابط و مقررات جاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشند.

سایر مقررات:

فضا، امکانات و تجهیزات مؤسسه باید مطابق با ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد. مؤسسه تابع کلیه قوانین و مقررات مربوط و ضوابط و آیین نامه های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

انحلال:

مؤسسه در موارد زیر پس از تصویب شورای گسترش آموزش عالی منحل می‌شود.

- ۱- به پیشنهاد هیئت امنای مؤسسه،
- ۲- در صورت تخلف از مقررات اساسنامه، مصوبات و ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر قوانین و مقررات جاری کشور، به تشخیص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،
- ۳- در صورت اعلام موافقت اولیه شورای گسترش آموزش عالی با انحلال مؤسسه، هیئت تصفیه‌ای مرکب از نماینده حقوقی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، نماینده حقوقی وزارت آموزش و پرورش و رئیس مؤسسه تشکیل و با رعایت مقررات قانونی و مدتی که شورای گسترش آموزش عالی تعیین می‌نماید امر تصفیه را بر عهده خواهد داشت.

مؤسسه موظف است تحت نظارت هیئت تصفیه اقدامات زیر را به انجام رساند:

- ۱- کلیه تعهدات خود را در برابر وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر اشخاص حقوقی و حقیقی (اعم از اعضای هیئت علمی و کارمندان خود) انجام دهد یا این که وزارت آموزش و پرورش با توافق صاحبان حق تعهدات مؤسسه را رأساً بپذیرد.
 - ۲- تکلیف کلیه امتیازات و اموالی را که از منابع عمومی و دولتی و بانک‌ها و شهرداری‌ها و غیره در اختیار مؤسسه قرار گرفته است، با موافقت صاحبان حق، مشخص نماید.
- پس از احراز اجرای تعهدات مذکور در ماده ۱۸ و حل و فصل امور حقوقی و تصویب نهایی انحلال مؤسسه توسط شورای گسترش آموزش عالی، تأدیه کلیه دیون و اعلام ختم تصفیه توسط هیئت تصفیه باقی‌مانده، دارایی مؤسسه به وزارت آموزش و پرورش منتقل می‌شود.
- هیئت تصفیه موظف است در مورد فوق صورت جلسه‌ای که به امضای کلیه اعضای هیئت خواهد رسید در دو نسخه تنظیم کند و یک نسخه از آن را به وزارت آموزش و پرورش و نسخه دیگر را به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تسلیم نماید.

آیین نامه شورای پژوهشی مؤسسه پژوهشی برنامه ریزی درسی و نوآوری های آموزشی

مقدمه:

به منظور سیاستگذاری، هدایت، نظارت و ارزیابی فعالیت های پژوهشی و ... گسترش و بهبود کیفی نظام برنامه ریزی درسی آموزش و پرورش کشور و توسعه نوآوری های آموزشی، شورای مؤسسه پژوهشی برنامه ریزی درسی و نوآوری های آموزشی (وابسته به سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی) براساس این آیین نامه تشکیل می شود.

ماده ۱. وظایف و اختیارات شورا

- ۱- تصویب طرح ها و برنامه های پژوهشی.
- ۲- نظارت بر کیفیت و حسن اجرای طرح های پژوهشی.
- ۳- نظارت بر انتشار نشریه های پژوهشی.
- ۴- بررسی نیازهای تجهیزاتی، انتشاراتی و پژوهشی مؤسسه.
- ۵- تعیین خط مشی مؤسسه برای ارتباط علمی با سایر مراکز آموزش - پژوهشی طبق ضوابط و مقررات کشور.

۶- ارزیابی نتایج فعالیت های پژوهشی

- ۷- بررسی و تصویب سفرهای علمی کوتاه مدت و بلند مدت

ماده ۲. ترکیب اعضای شورا

- ۱- رئیس مؤسسه (رئیس شورا)
- ۲- معاون پژوهشی مؤسسه (دبیر شورا)
- ۳- روسای پژوهشکده ها
- ۴- پنج تا هفت نفر از اعضای هیئت علمی در زمینه های فلسفه تعلیم و تربیت، برنامه ریزی درسی،

روش تحقیق، آموزش و پرورش تطبیقی، آموزش فنی و حرفه‌ای، روانشناسی تربیتی، آموزش علوم پایه (تجربی و ریاضی)، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش و فناوری اطلاعات.

تبصره ۱- حداقل سه نفر از پنج نفر یا چهار نفر از هفت نفر اعضای بند (۴) باید از میان پژوهشگران و صاحب نظران خارج از مؤسسه، با پیشنهاد رئیس مؤسسه و تأیید معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب شوند.

تبصره ۲- اعضای بندهای ۲ و ۳ با ابلاغ رئیس مؤسسه منصوب می‌شوند.

تبصره ۳- اعضای بند ۴ برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده ۳- جلسات شورا با حضور ۷ نفر از عضو رسمیت می‌یابد و موضوعات با رأی موافق ۵ نفر، مصوب تلقی می‌شود.

تبصره ۱- مصوبات شورا به وسیله دبیر شورا ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه در پنج جلسه متوالی یا ۸ جلسه غیر متوالی در یک سال، به منزله انصراف

از عضویت این شورا محسوب می‌شود.

ماده ۴ - شورا می‌تواند به منظور تسهیل در انجام وظایف خود نسبت به تشکیل کمیته‌های تخصصی اقدام نماید. مصوبات کمیته‌های تخصصی پس از تأیید شورای مؤسسه قابل اجرا خواهد بود. اعضای کمیته‌های تخصصی را می‌توان از بین اعضای گروه‌های پژوهشی مؤسسه انتخاب نمود.

ماده ۵- مصوبات شورا لازم الاجراست و پژوهشکده‌های وابسته به مؤسسه موظف به اجرای آنها هستند.

ماده ۶- حق الزحمه اعضای شورا طبق ضوابط از سوی مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی درسی و

نوآوری‌های آموزشی پرداخت خواهد شد.

این آیین‌نامه در ۶ ماده و ۵ تبصره تنظیم گردیده و در تاریخ ۸۷/۶/۲۱ به تصویب اعضای شورای اسید و مورد تأیید رئیس سازمان قرار گرفت.